

Aperitief: Lied van Noach – Stef Bos

<https://www.youtube.com/watch?v=92ruLb6HmjI>

Het was nacht en ik stond onder de sterren
En een stem van binnenuit vertelde mij
Het wordt tijd om je grenzen te verleggen
Weg van deze wereld, deze tijd

En bouw een huis zoals een schip
En vaar naar waar de stroom jou ook brengt
Vraag niet waarom maar geloof
Dat aan het einde alles weer opnieuw begint

Dezelfde nacht zag ik een vloedgolf in mijn dromen
die langzaam heel de aarde overstromde
En ik zag een engel die vertelde met zijn ogen
Dat het tijd wordt om op water te gaan wonen

Dus ik bouw een huis zoals een schip
En wie mij lief is neem ik met mij mee
Ik begin van voor af aan
in een land dat zal ontstijgen aan de zee

Ik zag de wereld om me heen
Ik zag de leegte
Ik zag mensen die alleen nog overleefden
En ik zag de aarde met haar woestijnen en haar zeeën
Moegestreden omdat ze alles had gegeven.

Ik bouw een huis zoals een schip
En wie mij lief is neem ik met mij mee
En ik begin, ik begin van voor af aan
In een land dat zal ontstijgen aan de zee
Het land dat zal ontstijgen aan de zee
Het land zal ooit ontstijgen aan de zee

Intredelielied: ZJ 306 Een mens te zijn op aarde

https://www.youtube.com/watch?v=xzM6Jc1Z_M8

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd
is leven van genade buiten de eeuwigheid
is leven van de woorden die opgeschreven staan,
en net als Jezus worden die 't ons heeft voorgedaan.

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd
is komen uit het water en staan in de woestijn,
geen god onder de goden, geen engel en geen dier,
een levende, een dode, een mens in wind en vuur.

Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd
dat is de dood aanvaarden, de vrede en de strijd
de dagen en de nachten, de honger en de dorst,
de vragen en de angsten, de kommer en de koorts.

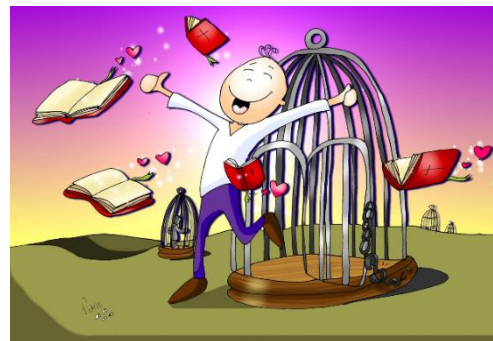
Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd
dat is de Geest aanvaarden die naar het Leven leidt,
de mensen niet verlaten, Gods Woord zijn toegedaan,
dat is op deze aarde de duivel wederstaan.

Welkom: (BD = map Broederlijk Delen)

Water kan dodelijk zijn.
Herinner je de overstromingen van vorige zomer.
Samen maken we de aarde leefbaar,
samen bedwingen we het water.
En samen halen we de angel uit alles wat het leven bedreigt.

L.: Noach gaat ons hierin voor door
het gelijkheidsprincipe te aanvaarden
en niet aan het leven te raken.
De geweldspiraal wordt doorbroken,
een ethische stap voorwaarts.

Voor Marcus is Jezus de nieuwe Adam
die zijn verantwoordelijkheid opneemt.
Hij doet meer dan Noach.
Hij begeert geen macht,
wordt dienaar, meer dan een naaste
en brengt zo Gods rijk nabij.
Een nieuwe samenleving.

Pr. In Congo zetten boeren zich samen in
voor een ander landbouwbeleid
dat de bevolking uit de armoede haalt.
Welkom in de naam van de Vader, Zoon en heilige Geest.

Of:

Een nieuwe vastentijd is begonnen:
tijd om stil te staan bij wat belangrijk is in het leven,
tijd om ons opnieuw te richten op God en op elkaar.
De vasten is een uitgelezen tijd
om halt te houden
en het dwingend ritme van leven of geleefd worden te doorbreken,
om vraagtekens te plaatsen
bij wat wij de 'normale gang van zaken' noemen.
Daarom nodigt God ons uit
om met Jezus mee de woestijn in te gaan,
om Hem daar te ontmoeten,
en ons tot God te bekeren
en stil te staan bij de kern van ons geloof.
Want in de woestijn spreekt God tot ons hart.
Pas als wij met héél ons hart
voor zijn liefde durven kiezen,
kan het ook in ons Pasen worden!

Gebed om ontferming:

In deze 40-dagentijd willen we in de spiegel kijken om te ontdekken welke onze kleine kanten zijn die ons beletten ten volle te leven en mee te bouwen aan Gods Rijk.
Voor ons tekortschieten als christen vragen wij:
Heer, ontferm U over ons.
We willen ons omkeren en opnieuw geloven in de mens naast ons, wij willen hem of haar de kans geven om zijn/haar dromen waar te maken.
Voor ons tekort aan naastenliefde bidden wij:
Christus, ontferm U over ons.

We willen ons omkeren en regelmatig stilte en rust opzoeken om bij U thuis te kunnen komen, God.
Maar wij hebben het vaak zo druk met honderd en één zaken, dat we aan U niet toekomen.
Daarom:
Heer, ontferm U over ons.

Heer,
kom ons in deze vastentijd tegemoet,
zodat wij met Pasen samen met U kunnen verrijzen. Amen.

Openingsgebed: (BD)

Wij kijken met U, God,
naar onze geschonden wereld die schreeuwt om een nieuwe kans.
Dat mag rechtgetrokken worden wat scheef liep en verbonden wat uiteengeslagen is.
Zend uw Geest in ons midden zoals bij Jezus van Nazareth die in de woestijn van deze wereld aan de verleiding van de macht heeft weerstaan en dienstbaar werd tot en met.
Dan ligt de toekomst weer open vol belofte.
Daarom vertrouwen wij hier en nu. Amen.

Eerste lezing: Uit het boek Genesis (Gen. 9, 8-15)

8 God zei tegen Noach en zijn zonen:
9 `Nu sluit Ik mijn verbond met u en met uw nageslacht,
10 en met alle levende wezens die bij u zijn, met de vogels en de viervoetige dieren, met alle dieren van de aarde die bij u zijn, alle dieren die uit de ark zijn gekomen, alle dieren van de aarde.
11 Ik sluit met u mijn verbond, dat nooit meer enig levend wezen door het water van de vloed zal worden uitgeroeid, en dat er zich nooit meer een vloed zal voordoen

Wat ik gewild heb

Wat ik gewild heb
Wat ik gedaan heb
wat mij gedaan werd
wat ik misdaan heb
wat ongezegd bleef
wat onverzoend bleef
wat niet gekend werd
wat ongebruikt bleef
al het beschamende
neem het van mij.

En dat ik dit was
en geen ander,
dit overschot
van stof van de aarde:
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

om de aarde te verwoesten.'

12 En God zei:

`Dit is het teken van het verbond, dat Ik sluit tussen Mij en u, en alle levende wezens die bij u zijn, voor alle generaties.

13 Ik zet mijn boog in de wolken;

die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde.

14 Wanneer Ik op de aarde de wolken samenpak, en de boog in de wolken zichtbaar wordt,

15 dan zal Ik denken aan het verbond tussen Mij en u en alle levende wezens, aan alles wat leven heeft. De wateren zullen nooit meer aanzwellen tot een vloed, om alles wat leeft te verdelgen.

Tussenzang: Psalm 25 (24) 4bc-5ab, 6-7bc, 8-9

refrein: De wegen van God zijn goed en betrouwbaar voor ieder die zijn verbond onderhoudt.

Wijs mij uw wegen, Heer,
leer mij uw paden kennen.

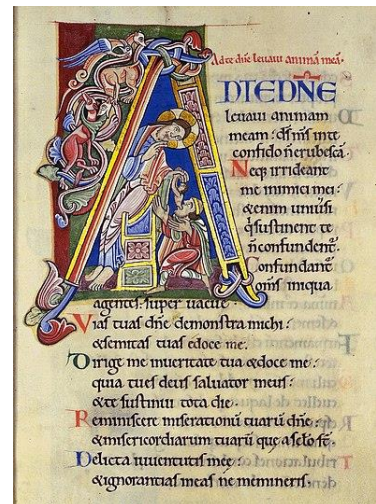
Leid mij volgens uw woord,
want Gij zijt mijn God en Verlosser.

Gedenk uw barmhartigheid, Heer,
uw altijd geschonken ontferming.

Herinner u niet het kwaad van mijn jeugd,
maar denk aan mij met erbarmen.

De Heer is goed en rechtschapen,
daarom wijst Hij zondaars de weg.

Hij leidt de geringe langs eerbare paden,
Hij leert de eenvoudige wat hij moet doen.

Tweede lezing: Uit de eerste brief van de apostel Petrus (1 Petr. 3, 18-22)

Broeders en zusters,

18 Ook Christus heeft eens en voorgoed geleden voor de zonden, de rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, om u tot God te brengen. Hij is gedood naar het lichaam, maar tot leven gewekt door de Geest.

19 Zo ging Hij heen en predikte voor de geesten in de kerker,

20 die destijds weigerden te gehoorzamen, terwijl God geduldig wachtte, in de dagen dat Noach de ark bouwde.

In de ark bleven slechts enkelen, niet meer dan acht personen, behouden te midden van het water.

21 Dit was een voorafbeelding van het doopwater, waardoor u nu gered wordt.

De doop beoogt niet de verwijdering van lichamelijke onreinheid, maar is een verzoek aan God om een zuiver geweten, krachtens de opstanding van Jezus Christus,

22 die ten hemel opgestegen zetelt aan Gods rechterhand, nadat engelen en machten en krachten aan Hem onderworpen zijn.

Lied: ZJ 310 Uit angst en nood (Ps. 130/ t.&m.: M. Luther)

<https://www.youtube.com/watch?v=CcgkImQ5ns8>

Uit angst en nood stijgt mijn gebed. O Heer, wil naar mij horen!
Wanneer Gij op ons falen let, zijn wij, o God verloren.
Maar in uw eindeloos geduld delgt Gij de menselijke schuld
en zegent die U vrezen.

Ik hoop op God de Heer en wacht het woord dat Hij zal spreken.
Al loopt het naar de middernacht, ik volg zijn heilig teken.
Mijn hart is in d donkerheid een wachter die het licht verbeidt,
een wachter op de morgen.

Hoop, Israël, op God de Heer die rijk is aan genade.
Want Hij verlaat u nimmermeer, al kiest gij ook ten kwade.
Hij leidt u door de woestenij en maakt gans Israël eens vrij
van ongerechtigheden.

Evangelie: (Mc. 1, 12-15)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens
Marcus

- 12 In die tijd dreef de Geest Jezus weg, recht de woestijn in.
13 Hij bleef in de woestijn, veertig dagen,
op de proef gesteld door de satan.
Hij was in gezelschap van de wilde dieren,
en de engelen stonden Hem ten dienste.
14 Maar nadat Johannes overgeleverd was,
kwam Jezus in Galilea
de goede boodschap van God verkondigen
15 en zei:
'De tijd is rijp en het koninkrijk van God is ophanden.
Bekeer u! Heb geloof in de Goede Boodschap.'

Overweging(en):

Het zondvloedverhaal dat we in de Bijbel lezen, gaat terug op een tsunami door de opwarming van de aarde aan het einde van de ijstijd zo'n 7600 jaar geleden. Dat zorgde voor een doorbreken van de Bosporus waar nu Istanbul is met een zondvloed als gevolg. Het moet een verschrikkelijk gebeuren geweest zijn, zo erg dat het in de literatuur van alle volkeren van het Midden-Oosten terug te vinden is. De Bijbel heeft het zondvloedverhaal niet uitgevonden maar er wel een eigen betekenis aan gegeven. In Noach vindt God, in al zijn verdriet over de verdorven schepping, een steunpunt om de aarde en de mensheid een tweede kans te geven. Noach's vertrouwen in God als levensgever en niet als doder was zo groot dat het hem hielp om staande te blijven in de vloedgolf. Met Noach, zijn zonen en alle levende wezens sluit God vervolgens een verbond: "Nooit weer zal al wat leeft door het water van een vloed uitgeroeid worden". God biedt Noach en al wie bij hem hoort dit toekomstperspectief. Een universeel verbond, voor alles en iedereen. En dat wordt als geen ander weergegeven door een regenboog, als band tussen hemel en aarde, tussen God en mens. Het verhaal van de zondvloed kun je met een beetje groene wil zelfs een ecologische tintje geven. Wanneer door een milieuramp het leven dreigt vernietigd te worden, is er gelukkig één mens die zijn verantwoordelijkheid neemt en van elke plant en diersoort een koppel in bewaring brengt (bio-diversiteit noemt dat) en zo het leven van de ondergang redt...

Nu, de muggen had hij niet moeten meenemen... maar goed ze hebben ook hun plaats het ecosysteem!

Het blijft hoe dan ook een rijk, inspirerend verhaal.

In het Evangelie zien we dat Jezus na zijn doopsel in de Jordaan, de woestijn intrekt waar hij veertig dagen lang beproefd wordt. Hij valt ten prooi aan wilde dieren, aan al het roofzuchtige dat op Hem wordt afgestuurd. Nu zou je denken, daar zijn toch niet veel dieren in de woestijn, maar wellicht is dat een beeld voor het dierlijke en roofzuchtige in onszelf. Jezus komt zichzelf tegen en dat beeld dat hij van zichzelf krijgt is niet zo fraai: al het beestige komt in hem boven: Heerszucht, eerezucht, machtswellust, bezitsdrang, de grootste de sterkste willen zijn, ongebreidelde driften en lusten. Jezus dacht dat Hij daarboven stond en dit beheerste maar het komt als een vloedgolf over hem heen en het is moeilijk om zich staande te houden.

En hoe zit het met het beest in ons? Misschien zijn het niet alleen een tijger of een slang die op de loer liggen maar een hele dierentuin die in ons binnenste roefbouw plegen. Hoe krijg je heel dat circus getemd zonder er als een Pippo de clown bij te lopen?

Nu, het Evangelie eindigt hoopvol. Na die 40 dagen woestijn komt Jezus er als herboren en bevrijd uit. Ook dat perspectief moet ons hoop en vleugels geven.

Tenslotte richten we onze ogen op Broederlijk Delen dat in deze vasten een stem wil geven aan de boeren in Congo. Ja, 't zijn niet alleen onze boeren die willen beluisterd worden!

Sinds jaar en dag is landbouwgrond eigendom van de overheid en wordt grondverwerving georganiseerd door 'chefs de terre'. Die hebben alle macht in handen en landbouwers kunnen met één pennenstreek de toegang tot hun grond verliezen. Door zich te verenigen willen ze doorwegen op het beleid om die onrechtvaardige 'machts'-praktijk te stoppen. Een ander grondbeleid zou ook ecologisch duurzamer moeten zijn. Zoals zo vaak is 'samen én solidair' de oplossing. En Broederlijk Delen gelooft erin: als je 25% van de mensen kunt overtuigen en meekrijgen, volgt de rest ook.

De drie verhalen van vandaag hebben dit gemeenschappelijk: ze zijn hoopgevend en bemoedigend.

De auteur merkt terecht op dat er in het evangelieverhaal niet alleen wilde beesten en bekoringen zijn, maar ook engelen. Wist u dat? We geven ze meestal geen of te weinig aandacht. Kun je ook de hulp van engelen zien én aanvaarden? Mensen die stillitjes meegaan en helpen: bv. met de begrijpende blik van iemand die jouw zoeken verstaan, of het Woord horen dat van elders komt, sprekende stilte ...

Mogen engelen ons geleiden op onze wegen doorheen de woestijnen van het leven.

(Miguel Dehondt)

Wij hebben het deze zomer meermaals gezien hoe verwoestend en dodelijk water kan zijn wanneer het land opnieuw wordt overstroomd.

Met dit beeld, de oervloed, begint het Bijbelse bevrijdingsverhaal: overal water, nergens land, geen leven mogelijk, onbewoonbare aarde,

Leven wordt pas mogelijk, de aarde maar bewoonbaar wanneer de wateren worden teruggedrongen en er een scheiding komt tussen het water en het droge, de zee en het land.

Helaas, een tsunami van geweld, moord en wraak overspoelt de aarde.

Met Noach krijgt de mensheid een nieuwe kans, een nieuwe schepping. God toont zich een loyale partner in het verbond dat hij met Noach sluit. Tweemaal zegt hij het leven nooit meer te vernietigen. Telkens zal de regenboog hem aan deze belofte herinneren.

Concreet betekent dit dat wij onze verantwoordelijkheid niet meer kunnen afwimpelen. Wanneer Adam ter verantwoording wordt geroepen wijst hij nog naar de vrouw en de vrouw naar de slang.

En Kaïn kaatst de bal terug: "Ben ik soms de hoeder van mijn broeder?"

Aan moord en doodslag worden paal en perk gesteld. Ook wij moeten, net als God, het leven eerbiedigen, niet aan het leven raken.

Immers, wie aan het leven raakt, raakt aan zijn eigen leven. "Wie bloed van mensen vergiet, diens bloed wordt door mensen vergoten, want God heeft de mens als zijn evenbeeld gemaakt." Genesis 9,6.

Later wordt deze keuze voor het leven in concrete wetten uitgeschreven zoals bv. oog om oog, tand om tand.

In moderne oren klinkt dit barbaars, als een oproep tot vergelding. Maar dat is het niet. Dit verbond met Noach is ethisch en juridisch een mijlpaal. Het gelijkheidsbeginsel wordt voor het eerst in het recht ingeschreven. De vicieuze cirkel van wraak en weerwraak is verbroken.

Luister eens naar families die geconfronteerd zijn met een dodelijk ongeluk of een vermoorde geliefde. Zij vragen de toepassing van dit beginsel. Met een vervroegde vrijlating van de dader hebben zij het juist moeilijk.

Als wij de uitdrukking oog om oog, tand om tand vandaag gebruiken om iets af te keuren heeft dit te maken met het feit dat de samenleving ethisch en juridisch - gelukkig maar - verder geëvolueerd is. De doodstraf wordt in de meeste landen niet meer uitgevoerd. Na het uitzitten van hun straf krijgen daders een nieuwe kans om zich in de samenleving te integreren.

Ook slachtoffers van seksueel misbruik verleggen vandaag grenzen. Zij vragen meer dan de wet voorschrijft. Het trauma uit hun kindertijd verwoest vaak hun hele leven. Vooral met de verjaringstermijn hebben zij het moeilijk. Daarom heeft het parlement de wet veranderd. Vanaf 30 december 2016 verjaren seksuele misdrijven gepleegd ten aanzien van minderjarigen niet meer.

Jezus gaat de weg van zijn volk. Ook hij verblijft in de woestijn, leert wat het betekent om zich van een onderdrukker te bevrijden.

Wegtrekken uit Egypte betekent afstand doen van elke macht, zo wordt leven voor ieder mogelijk.

Ook hier gebruikt de bijbel het beeld van de schepping: het water van de Rode Zee trekt zich terug en het volk gaat door het droge. Nieuwe schepping. Leven voor dit volk.

Het volk gaat op weg naar het beloofde land, een niet-hiërarchische samenleving, een samenleving waarin ieder naaste is, gebaseerd op gelijkheid, vrijheid en gerechtigheid. Deze wordt door Jezus als zeer nabij aangekondigd.

De evangelist Marcus schetst Jezus als de nieuwe Adam. Hij neemt zijn verantwoordelijkheid, wordt 'hoeder van zijn broeder'. Jezus verzet de bakens. Hij doet meer dan het gewone, meer dan de wet voorschrijft. Hij heeft zijn vijanden lief. De macht heeft geen vat op hem. Dwingt iemand hem een mijl te gaan, hij gaat er twee. Hij luistert naar mensen en gaat in hun kwetsbaarheid staan. Zo ontsteekt hij in hen het vuur van zijn liefde, wekt hij hen tot leven.

Misschien kan deze Jezus een gids zijn voor de kerk in haar houding tegenover slachtoffers van misbruik in de kerk.

De samenleving blijft ethisch en juridisch evolueren. De mens heeft zich steeds boven de natuur geplaatst. Daardoor heeft hij de aarde geëxploiteerd zonder de planetaire grenzen

te erkennen. Door de klimaatopwarming komen wij tot het inzicht dat de mens een wezenlijk deel is van de natuur. Noach nam niet zomaar van elk dier een paar mee in de ark. Klonk het bij Noach nog dat 'wie raakt aan een mens raakt aan zijn eigen leven', dan klinkt het nu 'wie raakt aan de natuur raakt aan de mens'. Dit nieuwe inzicht zal ons gedrag veranderen zodat de natuur en de biodiversiteit zich zal herstellen.

Met haar programma's rond delen - herverdelen 'buen vivir', 'het goede leven' en recent de 25%-revolutie helpt Broederlijk Delen ons bij deze omschakeling.

(Broederlijk Delen - Jef Wauters)

Een nieuw verbond.

Noach is samen met zijn familie en met alle dieren uit de ark gestapt. Die grote boot die hij bouwde in zijn gevecht tegen de bierkaai. En het blijkt een strijd die niet verloren is.

Niet door hem, tenminste.

God is blij dat in ieder geval Noach nog daar is.

Hij denkt: dit wil ik nooit meer beleven ...

dat de hele wereld onder water verdwijnt, daar ga ik een stokje voor steken.

Ik beloof aan Noach en alle mensen en dieren dat mijn regenboog aan de hemel zal komen.

Telkens als de mensen die zien, zullen ze blij zijn dat er een einde komt

aan de alles-overspoelende wateren

- zij weten dat zij mogen hopen

op droge grond onder hun voeten.

Wanneer precies ? Dat kan ik nu niet zeggen,

maar het zal nooit meer zover komen,

dat de hele aarde en alle mensen verdrinken.

Zover komt het nooit meer.

Zo dacht God, zo doet hij,

en hij maakt blij een ommetje met Noach.

Samen onder de regenboog, de toekomst tegemoet.

(Ina Koeman, Wereld over hoop, tekstenboekje van Spoor ZES, p. 26)

Soms vinden we een brug
die hemel en aarde verbindt,
als een kleurrijke boog
die oplicht na zware regenval.

Mensen bouwen bruggen
tussen kleuren

tussen continenten

tussen broos en sterk.

Wereldwijd van noord tot zuid.

Geluk en leven voor velen.

Het staat geschreven

in die kleurrijke regenboog.

Belofte.

Gods toekomst voor deze wereld.

(Roos Maes)

Jezus is vanuit de woestijn naar de dorpen
en de steden gegaan
met een Blijde Boodschap:
'God ziet je gaarne zoals je bent.
Je hoeft niet volmaakt te zijn,
je mag een zondaar zijn,
je mag een mislukkeling zijn,
je mag klein en onbelangrijk zijn.
God houdt van jou en blijft je liefhebben
tot over de dood heen.'

Zo'n boodschap brengt geen machtsapparaat te weeg.
Het blijft bij een schuchter doorbreken in het hart van enkelingen.
Met broze tekenen van genezing vertelt Hij over zijn Vader
en hoe die kan liefhebben.
Sommigen die oren hebben om te horen,
luisteren.
Het is als een verborgen lente
die in het donker van de aarde
de krokus naar het licht duwt
en in de naakte bomen onzichtbaar een sapstroom op gang brengt.

Onze eigen, kleine vasten is geen woestijn,
geen zak en as,
geen boetekleed.
Onze eigen, kleine vasten is zijn Boodschap horen
en 'ja' zeggen.

Onze eigen, kleine vasten is ontdekken
wat we voor elkaar kunnen betekenen
als we met mekaar op weg gaan
en toekomst mogelijk maken.
Dat besef werkt als een sapstroom
die onzichtbaar op gang komt
in de naakte takken van een samenleving van 'ieder voor zich'.

Onze eigen, kleine vasten,
is een beetje outsider worden in die samenleving
en ontdekken hoe kostbaar we zijn voor elkander.

(naar Manu Verhulst)

Wie alleen loopt raakt de weg kwijt. (BD)
Alleen uit de gemeenschap
komt de wijsheid.
Eén hand kan geen touw
om een bundel knopen.

Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt.
Wie dan valt, heeft niemand
om haar te helpen.
Wie dan schreeuwt,
heeft niemand die haar hoort.

Wie alleen loopt,
gaat gebukt onder haar last.
Niemand deelt haar vreugde,
niemand haar verdriet.

Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt,
ze heeft maar twee voeten,
ze heeft twee armen,
ze heeft maar twee ogen.
Maar in de gemeenschap
heeft ieder duizend handen,
heeft ieder duizend voeten,
loopt niemand ooit alleen.

(Gedicht van Patrice Koyo, Kameroen)

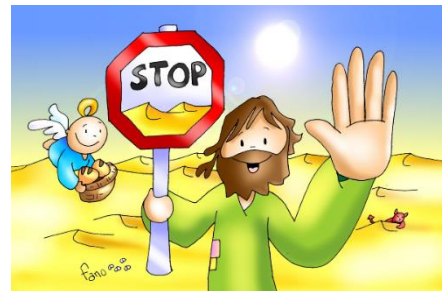
Woorden van geloof:

Wij geloven in God
die leven geeft aan mensen,
die ons koestert als zijn kinderen
en die er zal zijn, al onze dagen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth
in wie God zichtbaar is geworden.
Hij is Mens geworden,
heeft ons in woord en daad voorgeleefd
hoe we God en mens kunnen liefhebben
en trouw aan zijn opdracht ten einde toe,
heeft Hij zelfs zijn leven voor ons gegeven.

Wij geloven in Gods Geest
die ons oproept tot recht en vrede,
om te helen wat gebroken is,
om hoop te bieden aan wie lijden moet.

Wij geloven in een Kerk
die werkt aan de droom van God:
arme en kleine mensen
een stukje hemel op aarde geven.
En wij geloven
dat God ons nooit in de steek laat. Amen.

Voorbeden (BD)

Pr.: Van harte met elkaar verbonden en gedragen door Gods trouw,
mogen wij bidden:

L.: Voor alle mensen die hun verantwoordelijkheid opnemen
en zich engageren om de aarde steeds opnieuw bewoonbaar te maken.
Dat de hoop hen mag verbinden.
Dat hun keuze voor het leven anderen mag inspireren.

L.: Voor boeren in Congo die nieuwe manieren zoeken om samen te werken
en hun gronden te beheren. Dat zij verschillende belangen kunnen verzoenen
en aan de komende generaties een signaal geven
dat je samen veel meer kan bereiken.

L.: Dat deze vastentijd ons mag aanzetten om zonder uitstel
nieuwe wegen op te zoeken.
Dat wij met aandacht en trouw blijven kiezen voor rechtvaardigheid
en dat wij elke dag in kleine daden kunnen beleven.

V Eeuwige God, geef hoop en toekomst aan onze wereld.
Luister naar ons bidden en wees onze reisgenoot op al de wegen die wij gaan.
Amen.

Lied: Breek de duisternis – Huub Oosterhuis

<https://www.youtube.com/watch?v=0-kK9JWtMYc>

Jou gezocht bij dag. Dacht: in licht woon Jij.
Breek de duisternis. Keer je hart tot mij.
Spoorloos ben ik, dood. Maar niet dood genoeg
voor een eigen graf. Uit jouw hand geroofd
toen Je even niet keek, niet dacht aan mij.
Keer je hart tot mij.
Plant nieuw hart in mij. Geef mijn mond een stem,
mijn schim een lichaam. Dood is dood. Doofstom.
Daar weet niemand iets. Doorgestreepte naam.
Keer je hart tot mij. Als Jij niet een glimp van Jou zendt naar mij
wil ik niemand meer, lach mijn masker stijf, vlucht in duisternis,
keer tot woestenij. Keer je hart tot mij.
Kieren morgenlicht scheur de duisternis.
Keer mijn hart in mij.

Gebed over de gaven: (BD)

Brood en wijn
en alle gaven van uw schepping,
wij willen ze dankbaar aanvaarden.
Ten goede laten komen aan mens en dier,
aan al wat leeft op aarde.
Dan weten we dat uw rijk van vrede nabij is
en dat is goed nieuws!
Geef ons daartoe de kracht.
Maak ons tot zegen voor elkaar.

Groot Dankgebed:

In uw Naam zijn wij hier samen.
Tastend en aarzelend noemen wij U:
God en Vader,
Roepstem,
Drager,
Grond van ons leven.

Niemand heeft U ooit gezien
maar elke dag opnieuw is het duidelijk
hoe U werkzaam aanwezig bent
daar waar mensen elkaar vinden
en samen kleine stappen zetten
om deze wereld om te bouwen tot uw Wereld.

Wij zien U aan het werk
in de ontluikende liefde tussen mensen,
in groeiende solidariteit,

in blijvende verbondenheid,
in de kleine en grote inzet voor vrede en gerechtigheid.

Wij zien U aan het werk in Jezus uw Zoon:
de woorden die Hij sprak waren uw Woorden,
en worden nu ook de onze.
Zijn keuze voor de kleine mensen was uw keuze,
en wordt nu ook de onze.

Hem willen wij hier noemen:
Inspiratie,
Wegwijzer voor ons leven,
blijvende Oproep om te blijven doen wat Hij gedaan heeft.
Wij loven, eren en danken U daarom, en zeggen: **Heilig ...**

Wij danken U voor Jezus, de Christus, de man uit Nazareth,
die U 'Abba', zijn lieve Vader noemde.
Nooit was er van U zoveel te zien en te ervaren
als toen Hij op onze aarde was.

Gedreven door gerechtigheid en goedheid
openbaarde Hij uw naam in deze wereld.
Door zijn woorden van begrip en vergeving,
door zijn attentie voor gekwetste mensen,
door blinden uitzicht te geven en lammen veerkracht,
toonde Hij uw menslievendheid.

Hij was met mensen begaan,
deelde hun vreugde, maar ook hun verdriet.
Hij veroordeelde niet, maar gaf mensen nieuwe kansen.

Vooraf in de nacht die de laatste van zijn leven werd,
heeft Hij een subliem gebaar van liefde gesteld.

INSTELLINGSVERHAAL

Als wij dan eten van dit Brood
en drinken uit deze Beker,
verkondigen wij de dood des Heren
totdat Hij komt.

Vader, wij zijn U dankbaar
omdat wij in deze tekenen van Brood en Beker
Jezus van Nazareth mogen gedenken.
Zend ons zijn Geest
opdat ook wij voor elkaar genade zouden zijn,
hoe onvolkomen ook.

Geef dat wij elkaar waarderen,
dat we niet blind zijn voor de mens naast ons
of doof en onverschillig voor zijn nood.

Dan zal er vreugde zijn op aarde
liefde, vrijheid en vriendschap in Jezus' naam.

Door Hem en met Hem en in Hem ...

Onze Vader:

Laten wij nooit vergeten hoe Jezus ons leerde bidden:
met Hem, mogen wij ons richten tot zijn Vader die ook onze Vader wil zijn:
Onze Vader,...

Vergeef ons, God,
wanneer we er niet in slagen om dit gebed daadwerkelijk te beleven.
Moedig ons aan, houd ons hart brandend voor U en door U,
zodat wij hoopvol blijven uitzien naar Jezus, Messias, uw Zoon.
Want van U is het Koninkrijk,...

Vredeswens:

'Kijk eens', zegt God, en Hij houdt ons een spiegel voor.
Weet je hoe ik jou het liefst zie? - vraagt Hij.
Gelukkig en tevreden.
Sjaloom was een woord dat Jezus dikwijls gebruikte
toen Hij aan zijn leerlingen verscheen.
In onze taal wil dat zeggen: tevreden zijn,
tevreden aan tafel, op de werkvloer, heel de dag.

Vasten is natuurlijk veel meer,
maar eens in de spiegel kijken
en je levensstijl opkrikken
kan een blij begin zijn van heel veel inzet op alle vlakken.

Ik wens je '*sjaloom*', vrede van God, tevredenheid, geluk !
(en wensen we het ook aan elkaar)

(vrij naar Manu Verhulst)

Lam Gods

Communie

Lied: ZJ 924 Ik sta voor U in leegte en gemis

https://www.youtube.com/watch?v=SpifOA6b_Ww

Ik sta voor u in leegte en gemis
vreemd is uw naam, onvindbaar zijn uw wegen.
Gij zijt mijn God, sinds mensenheugenis,
dood is mijn lot hebt Gij een and're zegen?
Zijt Gij de God bij wie mijn toekomst is?
Heer, ik geloof, waarom staat Gij mij tegen.

Mijn dagen zijn door twijfel overmand,
ik ben gevangen in mijn onvermogen.
Hebt Gij mijn naam geschreven in uw hand,
zult Gij mij bergen in uw mededogen?
Mag ik nog levend wonen in uw land,
mag ik nog eenmaal zien met nieuwe ogen?

Spreek Gij het woord dat mij vertroosting geeft,
dat mij bevrijdt en opneemt in uw vrede.
Open die wereld die geen einde heeft,
wil alle liefde aan uw Zoon besteden.
Wees Gij vandaag mijn brood zowaar Gij leeft.
Gij zijt toch zelf de ziel van mijn gebeden

Slotgebed:

God,
wil U nog steeds uw wijde boog van liefde spannen
dwars door de zware wolken
die over de wereld hangen?
Enkele rechtvaardigen zijn voor U genoeg
om steeds opnieuw te beginnen:
een verbond met al wat leeft!
Nu is het aan ons om hiernaar te leven,
geen afbreuk te doen aan elkaar
en zorg te dragen
voor deze kwetsbare aarde.
Maak dat wij staande blijven,
trouw zoals Jezus,
de Zoon van uw welbehagen,
vandaag en alle dagen
die ons gegeven zijn. Amen.

Zegen en zending

Dessertje: VASTEN-TIJD

Vasten-tijd.
Tijd om te bezinnen,
te veranderen,
te vernieuwen.
Tijd om stil te staan,
te bidden,
verder te gaan.
Tijd om te luisteren,
te kijken,
te voelen,
te handelen.
Tijd om dichterbij jezelf te komen.
Tijd om naar anderen te gaan.
Tijd om God terug op het spoor te komen.

Vasten-tijd.
Tijd om los te laten.
Tijd om vast te houden.
Tijd om los te laten wat doodt en verslaaft.
Tijd om terug vast te nemen
wat leven en toekomst geeft.

40 dagen woestijn

Leen mij uw handen, Jezus,
- 40 dagen lang -
om met helende toewijding uw
Boodschap te realiseren
en om ze te vouwen tot een hoopvol
gebed.

Leen mij uw oren, Jezus,
- 40 dagen lang -
om alleen maar te luisteren
naar wat waar is
in wat anderen over anderen zeggen
en om iets goeds te horen
in wat te hard en te scherp wordt
geformuleerd.

Leen mij uw voeten, Jezus,
- 40 dagen lang -
om zó te leren stappen
dat de traagste mij kan volgen
en om af en toe naar hem
toe te kunnen gaan.

Leen mij uw ogen, Jezus,
- 40 dagen lang -
om de schoonheid te bewonderen
van mensen die uw wil volbrengen
en om van zondigheid te kunnen leren.

Leen mij uw hart, Jezus,
- 40 dagen lang -
om heel uw volk
onvoorwaardelijk te beminnen
in uw naam,
ook hen die naamloos bleven
of wier stem werd gesmoord.

Leen mij uw hele leven, Jezus,
- 40 dagen lang -
om in woord en daad te worden
naar wie ik steeds heb opgezien
en om hier al - met Pasen als het kan -
uw verrijzenis te beleven
zodat het ook aan mij gebeurt!

(naar Danny Vandenbroucke)